

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Менеджмент туризму»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

Освітня програма «Туризм»

Рік навчання 3,4, семестр 6,7

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 8

Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни

д.е.н., професор Мельниченко Світлана Володимирівна

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Завідувач кафедри готельно-ресторанної справи та туризму
s.melnichenko@nubip.edu.ua

URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1183>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Менеджмент туризму» є однією з обов'язкових компонентів освітньої програми підготовки бакалаврів і сприяє задоволенню освітніх інтересів майбутніх фахівців й розвитку компетенцій, що полягають у засвоєнні знань пов'язаних із формуванням сучасного системного мислення в галузі менеджменту з урахуванням специфіки та особливостей управлінської праці в туристичному бізнесі. Здобувачі повинні стати кваліфікованими управлінцями, спроможними забезпечити високий рівень ефективності системи управління; сформувати різнобічно розвинуту особистість, здатну практично використовувати весь спектр набутих знань та умінь для досягнення успіху в конкурентному середовищі; приймати оптимальні управлінські рішення в туристичному бізнесі відповідно до конкретних викликів часу, потреб підприємства та умов ринку. Основними завданнями вивчення дисципліни є засвоєння студентами основних теоретичних знань і практичних навичок з: сутності та змісту основних категорій і понять менеджменту; застосування наукових підходів до управління підприємствами; теоретичних і методологічних засад управління туристичними підприємствами як складної відкритої динамічної системи; особливостей управління підприємствами на засадах функціонального підходу; формування процесу, технології та цілей управління в організації; змісту моделей прийняття управлінських рішень та особливостей їх застосування; специфіки формування механізму управління в організаціях; особливостей поєднання методів управління; складових зовнішнього середовища підприємств туристичного бізнесу, особливостей їх впливу; оптимального вибору форм управління та інтеграції підприємств в сучасному туристичному бізнесі;

сутності та складових системи менеджменту підприємств туристичного бізнесу, особливостей їх взаємодії; проблем та особливостей управління підприємствами з урахуванням особливостей господарської діяльності у сфері послуг; організації праці персоналу та формування дієвої системи менеджменту підприємств туристичного бізнесу; механізму розподілення професійних обов'язків, черговості виконання робіт; побудови організаційних структур управління підприємствами туристичного бізнесу; операційного управління підприємствами туристичного бізнесу на основі функціонального підходу; проблем та особливостей управління кадровим потенціалом підприємств туристичного бізнесу; планування, оцінювання, професійного навчання персоналу підприємств туристичного бізнесу; оцінювання ефективності управління підприємствами туристичного бізнесу.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність: Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи екологічних та туризмознавчих наук, з урахуванням принципів збалансованого природокористування, в тому числі на природоохоронних територіях та у сільській місцевості

Загальні компетентності:

K02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

K03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

K04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.

K08. Навички використання інформаційних та комунікативних технологій.

K09. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

K12. Навички міжособистісної взаємодії.

K13. Здатність планувати час та управляти часом.

K14. Здатність працювати в команді та автономно, ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших принципів недоброчесності.

спеціальні (фахові) компетентності:

K15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

K16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

K17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

К18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.

К20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).

К22. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.

К27. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.

К29. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.

К30. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.

Програмні результати навчання

ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціальнопсихологічна, економічна, техніко-технологічна).

ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПР23. Діяти у відповідності з принципами неприпустимості корупції та будь-яких інших принципів доброчесності.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ прак- тичні)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
Змістовий модуль 1. Методологічні засади менеджменту туризму				
Тема 1. Характеристика менеджменту	2/2	Знати: понятійний апарат навчальної дисципліни; умови і фактори розвитку управління. Вміти: - опановувати теоретичні засади менеджменту	Усне опитування. Дискусії. Ситуаційне завдання. Презентація Тестування (у т.ч. в elearn).	15

Тема 2. Функції та процеси менеджменту	4/4	Знати: - основні функції менеджменту: планування, організація, мотивація, і контроль; - процеси менеджменту Вміти: - реалізувати основні та специфічні функції менеджменту залежно від виду діяльності.	Усне опитування. Дискусії. Ситуаційне та практичне завдання. Презентація Тестування (у т.ч. в elearn).	15
Тема 3. Механізм менеджменту	4/4	Знати: - теоретичні положення, закони, принципи та методи сучасного менеджменту. Вміти: - застосовувати принципи сучасного менеджменту в управлінській практиці	Усне опитування. Дискусії. Ситуаційне та практичне завдання. Презентація Тестування (у т.ч. в elearn).	15
Тема 4. Форми управління господарською діяльністю в туризмі	4/4	Знати: - теоретичні положення щодо існуючих форм управління господарською діяльністю підприємств туристичного бізнесу. Вміти: - застосовувати різні форми управління господарською діяльністю підприємств в управлінській практиці.	Усне опитування. Дискусії. Ситуаційне та практичне завдання. Презентація Тестування (у т.ч. в elearn).	15
Самостійна робота 1.			Виконання самостійної роботи (у т.ч. в elearn).	10
Тести до модулю 1.				30
Разом за модулем 1	14/14			100
Змістовий модуль 2. Підприємства туристичного бізнесу як об'єкт менеджменту				
Тема 5. Менеджмент на різних стадіях життєвого циклу підприємства	4/4	Знати: - специфічні особливості менеджменту на різних стадіях життєвого циклу підприємства. Вміти: - обґрунтовувати вибір відповідних засобів і методів управління на різних стадіях життєвого циклу підприємства.	Усне опитування. Дискусії. Ситуаційне та практичне завдання. Презентація Тестування (у т.ч. в elearn).	15
Тема 6. Проектування роботи у підприємствах туристичного бізнесу	2/2	Знати: - основні елементи організації праці та концепції проектування робіт у підприємствах туристичного бізнесу. Вміти: - визначати параметри роботи та застосовувати різні моделі проектування робіт на підприємствах	Усне опитування. Дискусії. Ситуаційне та практичне завдання. Презентація Тестування (у	15

		туристичного бізнесу.	т.ч. в elearn).	
Тема 7. Проектування організаційних структур управління підприє мством	4/4	Знати: - принципи та методику побудови організаційних структур. Вміти: - проектувати організаційні структури управління підприємствами туристичного бізнесу; - визначати фактори, що впливають на процес проектування та вдосконалення організаційних структур управління підприємством.	Усне опитування. Дискусії. Ситуаційне та практичне завдання. Презентація Тестування (у т.ч. в elearn).	15
Тема 8. Організаційний менеджмент	6/6	Знати: - понятійний апарат, зміст та завдання організаційного менеджменту. Вміти: - застосовувати інструментарій менеджменту для проектування управлінських систем; - налагоджувати ефективні комунікації у системі управління; - проводити управлінську діагностику та виявляти проблеми в управлінні підприємствами туристичного бізнесу; - планувати та організовувати поточну роботу підприємств туристичного бізнесу у цілому та його підрозділів; - організовувати роботу та оперативне управління підприємством туристичного бізнесу.	Усне опитування. Дискусії. Ситуаційні та практичні завдання. Презентація Тестування (у т.ч. в elearn).	15
Самостійна робота 2.			Виконання самостійної роботи (у т.ч. в elearn).	10
Тести до модулю 2.				30
Разом за модулем 2	16/16			100
Навчальна робота				70
Залік				30
Всього за семестр	30/30			100
Змістовний модуль 3. Система функціонального менеджменту підприємства туристичного бізнесу				
Тема 9. Управління персоналом туристичного підприємства	4/4	Знати: - понятійний апарат та значення кадрової політики на підприємстві туристичного бізнесу. Вміти: - застосовувати різні підходи до	Усне опитування. Дискусії. Ситуаційне та практичне завдання.	15

		управління персоналом туристичних підприємств.	Презентація Тестування (у т.ч. в elearn).	
Тема 10. Добір персоналу, оцінка та прийом на роботу	4/4	Знати: - моделі та методи добору персоналу, критерії відбору персоналу; - сутність, предмет та цілі оцінювання; - методи, критерії оцінювання персоналу. Вміти: - застосовувати різні методи та моделі при відборі персоналу; - використовувати різні методики для оцінки роботи персоналу туристичних підприємств.	Усне опитування. Дискусії. Ситуаційне та практичне завдання. Презентація Тестування (у т.ч. в elearn).	15
Тема 11. Розвиток персоналу туристичного підприємства	4/4	Знати: - складові процесу розвитку персоналу; - сутність і значення розрахунку конкурентоспроможності робочої сили; - завдання розвитку персоналу у туристичній сфері. Вміти: - застосовувати різні підходи до оцінки розвитку персоналу; - використовувати різні методи навчання на робочому місці та поза ним.	Усне опитування. Дискусії. Ситуаційне та практичне завдання. Презентація Тестування (у т.ч. в elearn).	15
Тема 12. Управління організаційною поведінкою	4/4	Знати: - методи та основні підходи до управління організаційною поведінкою. Вміти: - застосовувати сучасні підходи до управління організаційною поведінкою.	Усне опитування. Дискусії. Ситуаційне та практичне завдання. Презентація Тестування (у т.ч. в elearn).	15
Самостійна робота 3.			Виконання самостійної роботи (у т.ч. в elearn).	10
Тести до модулю 3.				30
Разом за модулем 3	16/16			100
Змістовний модуль 4. Ефективність менеджменту				
Тема 13. Стратегічний менеджмент підприємства	4/4	Знати: - сутність стратегічного менеджменту, етапи розроблення стратегії; - методи розроблення різних видів стратегії управління.	Усне опитування. Дискусії. Ситуаційне та практичне завдання.	12

		Вміти: - формулювати місію та цілі підприємства; - будувати дерево цілей; - визначати та обґрунтовувати різні види стратегій; - розробляти різні стратегії управління туристичним підприємством.	Презентація Тестування (у т.ч. в elearn).	
Тема 14. Операційний менеджмент	2/2	Знати: - елементи операційної системи; - принципи та завдання операційного менеджменту в підприємствах туристичного бізнесу. Вміти: - застосовувати теоретичні знання для проектування операційної системи туристичного підприємства.	Усне опитування. Дискусії. Ситуаційне та практичне завдання. Презентація Тестування (у т.ч. в elearn).	12
Тема 15. Інноваційний менеджмент туристичного підприємства	2/2	Знати: - основні категорії та поняття інноваційного менеджменту; - сутність та передумови інноваційної діяльності на підприємстві. Вміти: - застосовувати отримані теоретичні знання для визначення етапів інноваційного процесу.	Усне опитування. Дискусії. Ситуаційне та практичне завдання. Презентація Тестування (у т.ч. в elearn).	12
Тема 16. Самоменеджмент	4/4	Знати: - понятійний апарат, функціональну модель самоменеджменту. Вміти: - застосовувати різні моделі самоменеджменту на практиці; - планувати час менеджера та застосовувати основні принципи його раціонального використання	Усне опитування. Дискусії. Ситуаційне та практичне завдання. Презентація Тестування (у т.ч. в elearn).	12
Тема 17. Ефективність управління підприємством	2/2	Знати: - напрями удосконалення та підвищення ефективності управління підприємством туристичного бізнесу. Вміти: - розробляти та обґрунтовувати основні напрями удосконалення та підвищення ефективності управління підприємствами	Усне опитування. Дискусії. Ситуаційне та практичне завдання. Презентація Тестування (у т.ч. в elearn).	12
Самостійна робота 4.			Виконання самостійної роботи (у т.ч. в elearn).	10
Тести до модулю 4.				30
Разом за модулем 4	14/14			100

Навчальна робота			70
Екзамен			30
Всього за семестр	30/30		100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Білоусов О. М., Лугінін О. Є., Морозова О. Є., Соколова Л. В. Менеджмент туристичної галузі: підручник. Вид-во Гельветика. 2020. 580 с.
2. Дудар Т.Г., Волошин Р.В., Дудар В.Т. Менеджмент: навчальний посібник. Вид-во «Центр учбової літератури». 2024. 326 с.
3. Лісовський П.М. Туристична діяльність: інновація, інвестиція, рекреація: монографія. Вид-во «Ліра-К». 2022. 124 с.
4. Лугінін О.Є., Фомішін С.В. Менеджмент внутрішнього і міжнародного туризму: підручник. Вид-во Гельветика. 2019. 342 с.
5. Сахно Є.Ю., Дорош М.С., Ребенко А.В. Менеджмент сервісу: теорія та практика: підручник. Вид-во «Центр учбової літератури». 2020. 328 с.

6. Гаврилюк С.П., Сокол Т.Г., Міхо О.І., Хорошенюк А.П. Тенденції розвитку операційної діяльності туристичних підприємств в Україні // Вчені записки Університету «КРОК» No2(66), 2022. - С. 96-106.

Допоміжна

1. Аманда Коулман. Стратегії кризових комунікацій. Вид-во «Фабула». 2023. 200 с.

2. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом: підручник. Вид-во «Центр учбової літератури». 2023. 468 с.

3. Melnychenko S., Bosovska M., Okhrimenko A. The formation of a nation tourism brand of Ukraine // Baltic Journal of Economic Studies. 2021. 7(2). – С. 161-169.

4. Tetiana, H., Chernysh, O., Levchenko, A., Semenenko, O., Mykhailichenko, H. Strategic solutions for the implementation of innovation projects // Academy of Strategic Management Journal, 2019, 18(Special Issue 1), pp. 1–6.

5. Prokopenko, O., Larina, Y., Chetveryk, O., ...Rozhko, N., Lorvi, I. Digital-toolkit for promoting tourist destinations // International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering, 2019, 8(12), pp. 4982–4987.

6. Ратушна Л. Управління маркетингом в діяльності підприємства малого та середнього бізнесу / Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 15-16. – С. 111-115.

Інформаційні ресурси

1. Господарський кодекс України. URL: <https://urst.com.ua/act/gku>

2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

3. Journal of Hospitality and Tourism Research. URL: <https://journals.sagepub.com/home/jht>

4. Інновації та технології в сфері послуг і харчування. URL: <http://itsf.chdtu.edu.ua/>

5. Ресторанний і готельний консалтинг. Інновації. URL: <http://restaurant-hotel.knukim.edu.ua/>

6. Український онлайн-журнал для професіоналів турбізнесу. URL: <http://turprofi.com.ua/>

7. Українська асоціація турагентів України URL : <https://uata.com.ua/>